

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

סוכה דף לח

גמי קידושין פא.-פא :

זהו רבי עקיבא ותורתו שויתיה לדמך תרתי מעי פלימו הוה רגיל למימר כל יומא ^א גירא בעיניה דשמן יומא חד מעלי יומא דכיפורי הוה אידמי ליה כעניא אתא קרא אבבא אפיקו ליה ריפתא אמר ליה ^ב יומא כי האידנא

ומית שמעו דהוו קאמרי פלימו קטל גברא פלימו קטל גברא ערק ומשא נפשיה בבית הכסא אזל בתריה נפל קמיה כי דחוייה ^ג דהוה מצטער גלי ליה נפשיה אמר ליה מאי טעמא אמרת הכי ואלא היכי אימא אמר ליה לימא מר רחמנא נגער ^ד ביה בשמן

מהר"ל חידושי אגדות שם

ופלימו היה אמר שכח

היצר הרע גדול, רק כי כח שלו גובר עליו עד שהוא גירא בעיניו ויכול לשלוט עליו, ואם יחשוב כך השטן מגרה בו ביותר, שכל אשר מגרה הסטן בעצמו מביא הסטן עליו, ודב' זה גרוי בסטן, הן שיאמר שאין נחשב הסטן לכלום, הן שיחשוב שכחו גדול מן הסטן [הסטן] מגרה בו, ודבר זה בארנו במסכת אבות פרק עקביא ואמר שהיה לו לומר יגער ה' בך השטן, כלומר שלא יחשוב האדם עצמו נגד השטן עד שיהי' הסטן מגרה בו, אך יאמר יגער ה' בך השטן, שיתן הכח אל הש"י שהוא עוזר את האדם ודוחה הסטן מן האדם, וכמו שביארנו במסכת סוכה שאמר שם (נ"ב ב') כל יום יצרו של אדם מבקש אותו להורגו ואלמלא השם עוזר לו לא היה יכול לעמוד שנאמר צופה רשע לצדיק ומבקש המיתו ה' לא יעזבנו וכמו שביארנו לשם, ולא שיהיה הדבר תולה בעצמו רק הש"י מסלק הסטן והבן הדברים האלו.

אמרי אמת סוכות תרצ"א יום ב' זלקחתם לכם וגוי' פרי עץ הדור כפות תמרים וענף עץ עזות וערבי נחל, איתא בזוה"ק שה' מיניס הס מאני קרבא ואיתא בגמרא דין גירא בעיניה דסטנא ואיתא צמדרש צמה מחניך, והיום אחר יום כפור שנתכפרו העוונות ונהיים נקיים הוא גם כן כמו קודם החטא וזה הוא סוכות, להליך הוא רמז על סוכות דאיתא צמדרש מהו להליך וכו' להיות לל על ראשך, אי צמדרש